

Ommund Tveit

Abelvæervegen 323
7970 KOLVEREID

Saksbehandler, innvalgstelefon

Trude Engesland, 37 01 75 94

Tillatelse til utsetting av utenlandske treslag til juletreproduksjon på gnr/bnr 22/3 i Birkenes kommune

Vi viser til din søknad av 18. august om utsetting av nordmannsedelgran og fjelledelgran på gnr. 22 bnr. 3 i Birkenes kommune. Det søkes om å suppleringsplante 1500 stk. fjelledelgran/nordmannsedelgran årlig til juletreproduksjon på samme areal.

Lovgrunnlaget

Søknaden behandles etter naturmangfoldloven (nml) og *forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål*, fastsatt av Miljøverndepartementet 1. juli 2012. Etter naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i § 8-12 vurderes og fremgå av vedtaket. Det er vanlig å sette vilkår for tillatelsen for å redusere risikoen for skader.

Kunnskapsgrunnlaget (nml § 8):

Den rødlistede lldsandbia er registrert av Biofokus i august 2019 like i nærheten av omsøkte tiltak. Det er ikke registrert andre spesielle miljøverdier på eller i nærheten av de omsøkte arealene i offentlige databaser. Det er ikke registrert automatisk fredete kulturminner på eller i nærheten av omsøkte felt. Kunnskapen om naturmangfoldet i området vurderes som tilstrekkelig for å behandle søknaden, jf. nml § 8.

Føre-var-prinsippet (§ 9):

Det er viktig å være føre-var i forhold til bruk av utenlandske treslag. Gjennom vilkårene som settes mener vi at det ikke er noen risiko for spredning av treslaget utenfor plantefeltet.

Samla belastning (§ 10):

Vilkårene for tillatelsen skal sørge for at tiltaket ikke gir noen belastning for naturen i området og den samla belastningen i området vil derfor ikke øke etter plantingen.

Kostnader dekkes av tiltakshaver (§ 11):

Den som får tillatelse til utplanting, må selv dekke kostnader ved å hindre og begrense eventuelle skader; eksempelvis tilsyn og eventuelle andre tiltak.

Miljøforsvarlig teknikker og driftsmetoder (§ 12):

Store deler av tiltaket som er omsøkt omfatter utplanting på et areal som er registrert som innmarksbeite i AR5. Deler av arealet er i AR5 registrert som dyrkbar jord. Planting av juletrær på dyrka/dyrkbar mark krever tillatelse fra kommunen for omdisponering etter jordlova §9. Utover det kan vi ikke se at juletreproduksjon vil medføre noen driftsmessig skade på arealet eller nærliggende områder.

Vurdering

Det er registrert Ildsandbie like ved Steinslandsveien rett i nærheten av omsøkte beite. I følge Artsdatabanken er Ildsandbie lett kjennelig på den ildrøde fargen på bakkroppen. Arten er helt avhengig av tørre sandjordflater til reirplasser og vertsplanten blåknapp som pollenkilde. Ildsandbie var tidligere utbredt på kulturmark og i skogkanter i lavlandet i store deler av Sør-Norge, men har gått tilbake både her og ellers i Europa som en følge av omleggingene i landbruket siden 1950-tallet. Med bakgrunn i denne registreringen har Fylkesmannens miljøvernnavdeling gjort en faglig vurdering og de konkluderer med at Ildsandbia knytter seg til kantarealet langs veien og at etablering av juletrær på omsøkte felt ikke utgjøre noen trussel for lokaliteten ved veien. Det oppfordres likevel til å være oppmerksom og vise hensyn dersom man skulle oppdage blåknapp eller rødknapp i kombinasjon med sandholdig jord, da dette er høyaktuelle leveområder for Ildsandbier. Ut over dette er det ikke registrert andre naturverdier eller rødlistearter på eller i nærheten av omsøkt tiltak.

Fjelledelgran er vurdert å ha lav risiko for spredning og har de siste årene fått stor betydning som juletre. Ettersom juletrærne hogges før de når reproduktiv alder anser vi spredningsrisikoen som begrenset. Nordmannsedelgran er også risikovurdert av Artsdatabanken og satt i kategorien lav risiko. Invasjonspotensialet er moderat, som en kombinasjon av moderat median levetid og moderat ekspansjonshastighet. I hovedsak dyrkes nordmannsedelgran til juletreproduksjon og når derfor sjelden eller aldri reproduktiv alder (30 år). Vi vurderer derfor risikoen for spredning som liten.

Vedtak

Med hjemmel i *forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål* gir Fylkesmannen i Agder tillatelse til utplanting av 1500 stk. fjelledelgran og normannsedelgran årlig i 5 år, totalt 7500 planter. Plantingen skal skje på arealer som skissert i kartvedlegget. Vi minner om at planting av juletrær på dyrka/dyrkbar mark krever tillatelse fra kommunen for omdisponering etter jordlova §9.

Julerefelt	Omsøkt areal	Treslag	Antall planter
2 felt	Ca. 30 dekar totalt	Fjelledelgran (<i>Abies lasiocarpa</i>) Normannsedelgran (<i>Abies normannina</i>)	1500 stk. x 5 år Totalt 7500 stk

Tillatelsen gjelder for omsøkt areal, treslag og antall som i tabellen over og har en varighet på 5 år, dvs. fram til 17. oktober 2025 (se kartvedlegg).

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Skogeier skal gjennom internkontroll etablere rutiner for å sikre at avvik fra tillatelsen eller forskriften ikke inntreffer.
- Dokumentasjon på internkontroll skal fremlegges på forespørsel. Et eksempel på skjema til bruk ved internkontroll finnes på Fylkesmannens nettside

<https://www.fylkesmannen.no/agder/Landbruk-og-mat/Skogbruk/Forskrift-om-utsetting-av-utenlandske-treslag-til-skogbruksformal/>

- Trærne skal hogges før de det setter frø, og senest innen 20 års alder og/ eller høyde over 4 meter.

Kontroll

Fylkesmannen eller Miljødirektoratet fører tilsyn med at utsetting av utenlandske treslag skjer i samsvar med bestemmelsene i forskrift, herunder tilsyn med eventuelle spredningsområder.

Ved avvik fra bestemmelsene kan Fylkesmannen eller Miljødirektoratet oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, eller trekke tillatelsen tilbake. Tillatelsen skal oppbevares hos tiltakshaver/grunneier inntil vilkårene i tillatelsen er oppfylt, jf. forskriften § 7.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven kap. VI. Klagefristen er tre uker etter du har mottatt vedtaket. Miljødirektoratet er klageinstans, men klagen sendes til Fylkesmannen i Agder. Klagen skal vise til vedtaket det klages på og de endringer som ønskes.

Med hilsen

Tore Haugum
(e.f.)
landbruksdirektør

Trude Engesland
rådgiver
Landbruksavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Birkenes kommune

Postboks 115 4795 BIRKELAND